

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Beržų g. 50, 36145 Panevėžys, tel. 8 45 433093, el.p. vsb@panrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 301845541.

PANEVĖŽIO RAJONO GYVENTOJŲ SVEIKATA 2012 METAIS

SAVOKOS

Sergamumas tam tikra liga (ar ligų grupė) – tai asmenų, kuriems metų bėgyje ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose buvo naujai užregistruota duota liga. Rodiklis yra skaičiuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA: asmenys, kuriems metų bėgyje buvo registruota liga iš duoto ligų kodų intervalo ir kuri buvo pažymėta „+“, kaip ūmi liga arba pirmą kartą gyvenime diagnozuota lėtine liga. Jei tam pačiam asmeniui yra užregistruotos kelios vienodos ar skirtingos ligos iš duoto ligų kodų intervalo, asmuo skaičiuojamas tik vieną kartą.

Ligotumas tam tikra liga (ar ligų grupė) – tai asmenų, kuriems metų bėgyje ambulatorinėse ar stacionarinėse sveikatos priežiūros įstaigose buvo užregistruota duota liga. Rodiklis yra skaičiuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA: asmenys, kuriems metų bėgyje buvo registruota liga iš duoto ligų kodų intervalo ir kuri buvo pažymėta „+“ arba „-“, kaip ūmi liga arba pirmą kartą gyvenime diagnozuota lėtine liga arba pakartotinai (bet pirmą kartą šiais metais) registruojama lėtine liga arba galutinės klinikinės arba patologoanatominės stacionaro diagnozės. Jei tam pačiam asmeniui yra užregistruotos kelios vienodos ar skirtingos ligos iš duoto ligų kodų intervalo, asmuo skaičiuojamas tik vieną kartą.

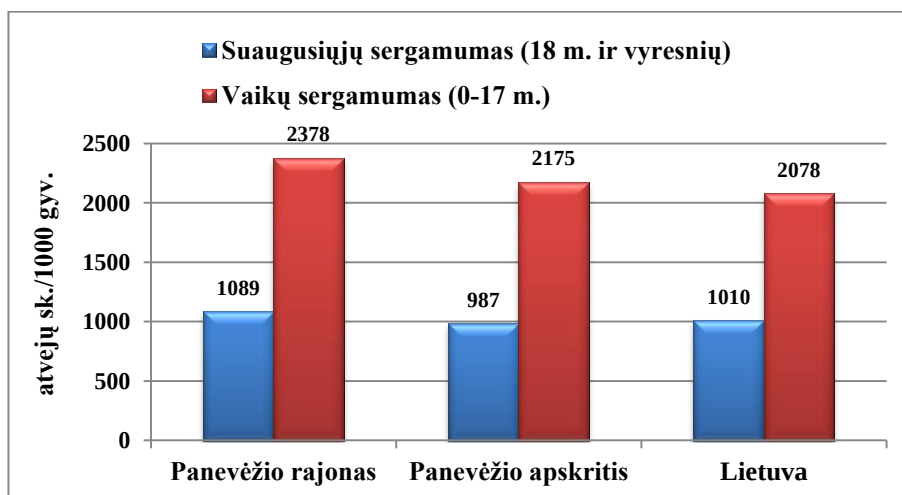
Atvejis (toliau atv.) – tam tikra liga, ligos padarinys ar kitas analizuojamas požymis, nustatytas populiacijos nariui. Vienam populiacijos nariui galimi keli ligos atvejai, pvz., kartotinis miokardo infarktas.

HISIC - Higienos instituto sveikatos informacijos centras

PSDIS - Privalomojo sveikatos draudimo informacijos sistema

Gyventojų bendrasis sergamumas

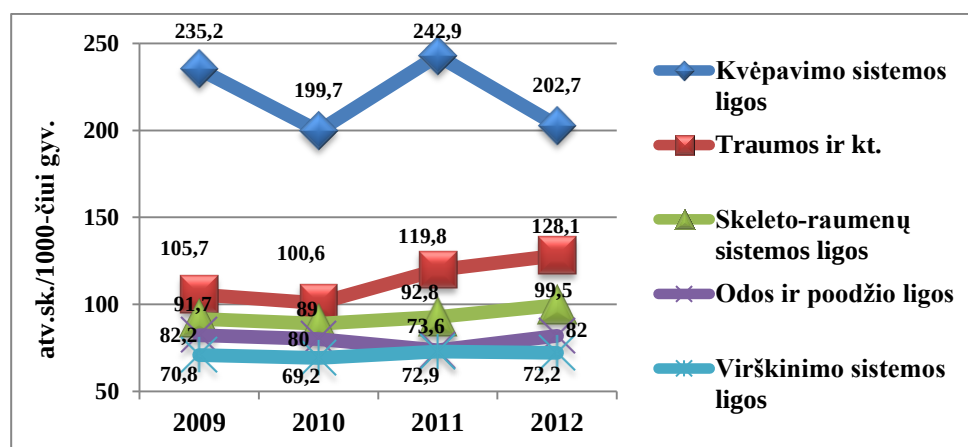
2012 m. Panevėžio rajone, apskrityje ir bendrai Lietuvoje vaikų sergamumas buvo didesnis nei suaugusiųjų. Panevėžio rajone vaikų sergamumas siekė 2378 atv./1000-čiui gyv., o suaugusiųjų – 1089 atv./ 1000-čiui gyv. 2012 metais Panevėžio rajone sergamumas tiek suaugusiųjų, tiek ir vaikų buvo didesnis palyginti su apskrities ir šalies duomenimis (žr. 1 pav.).

1 pav. Suaugusiųjų ir vaikų sergamumas 2012 m. (naujai užregistruoti sveikatos priežiūros įstaigose 1000-čiui vaikų ir 1000-čiui suaugusiųjų)

Šaltinis: HISIC; PSDIS

PSDIS duomenimis, 2012 m. daugiausia Panevėžio rajono gyventojų kreipėsi į gydymo įstaigas dėl traumų ir kt. išorinių priežasčių padarinių (128,1 atv./1000-čiui gyv.) kvėpavimo sistemos (202,7 atv./1000-čiui gyv.), ir skeleto-raumenų sistemos (99,5 atv./1000-čiui gyv.) ligų. 2012 m. fiksuojamas kvėpavimo sistemos ligų atvejų mažėjimas. Sergamumas kitomis ligomis minėtu laikotarpiu žymiai nekito (žr. 2 pav.).

2 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų labiausiai paplitusiomis ligomis 2009–2012 metais (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC; PSDIS

Vaikams (0-17 m.) dažniausiai registruojamos kvėpavimo sistemos ligos (504/1000-čiui gyv.), odos ir poodžio ligos (192,8/1000-čiui gyv.), bei virškinimo sistemos ligos (149,4/1000-čiui gyv.). Suaugusiųjų (nuo 18 m.) dažniausiai registruotas sergamumas ženkliai nesiskyrė nuo bendrojo sergamumo (žr. 1 lent.).

1 lent. Sergančių asmenų skaičius pagal ligų grupes* 2012 m. 1000 gyventojų (ligos ir traumos, užregistruotos sveikatos priežiūros įstaigose).

Nr	Ligų klasės pagal TLK-10-AM	Iš viso	Vaikai (0-17 m.)	Suaugusieji (nuo 18 m.)
I.	Navikai C00-D48	5,6	0	6,9
II.	Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos E00-E90	26,3	22,3	27,2
III.	Psichikos ir elgesio sutrikimai F00-F99	29	55,7	22,8
IV.	Ausies ir speninės ataugos ligos H60-H95	29,8	48	25,6
V.	Nervų sistemos ligos G00-G99	36,7	38,9	36,1
VI.	Kraujotakos sistemos ligos	37,1	25,1	39,9
VII.	Tam tikros infekcinės ir parazitų sukeltos ligos A00-B99	41,3	104,2	26,7
VIII.	Akies ir jos priedinių organų ligos H00-H59	61,1	81,5	56,3
IX.	Lytinės ir šlapimo sistemos ligos N00-N99	64,7	31,4	72,4
X.	Virškinimo sistemos ligos K00-K93	72,2	149,4	54,3
XI.	Odos ir poodžio ligos L00-L99	82	192,8	56,4
XII.	Jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos M00-M99	99,5	60,5	108,5
XIII.	Sužalojimai, apsinuodijimai ir tam tikri išorinių poveikių padariniai S00-T98	128,1	133,9	126,8
XIV.	Kvėpavimo sistemos ligos J00-J99	202,7	504,1	132,8

Šaltinis: HISIC; PSDIS

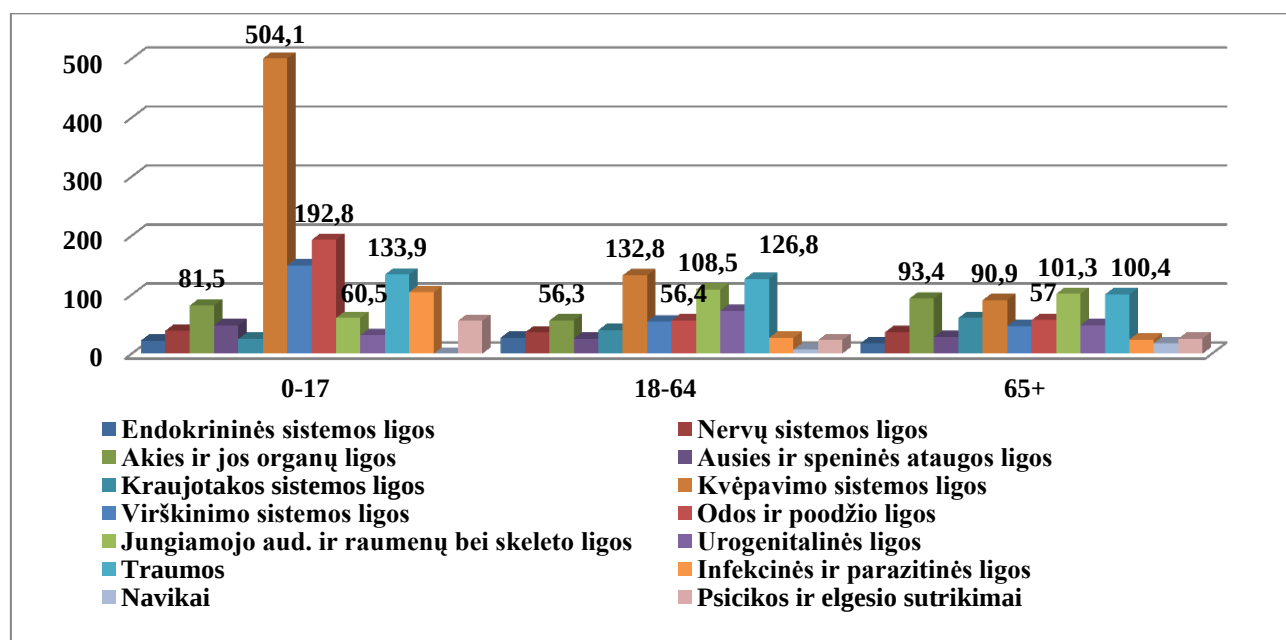
*

- I. piktybiniai storosios žarnos navikai, trachėjos, bronchų ir plaučių, odos navikai, krūties navikai, gimdos kaklelio, priešinės liaukos navikai, šlapimo pūslės navikai, limfomos ir leukozės, navikai in situ, gerybiniai navikai ir kt.
- II. skydliaukės funkcijos sutrikimai, cukrinis diabetas, hipofizės hiperfunkcija, necukrinis diabetas, lytinių liaukų ligos, vitamino D trūkumas, nutukimas, medžiagų apykaitos sutrikimai ir kt.
- III. demencija ir Alzheimerio liga, psichikos ir elgesio sutrikimai vartojant alkoholį ir kitas psichoaktyvias medžiagas, schizofrenija, schizotipinis ir kliesesiniai, protinis atsilikimas ir psichologinės raidos sutrikimai ir kt.
- IV. išorinės ausies ligos; vidurinės ausies ligos; vidinės ausies ligos; kurtumas ir prikurtimai; kochleariniai neuritai; ir kt.
- V. uždegiminės centrinės nervų sistemos ligos; degeneracinės CNS ligos; Alzheimerio liga; epilepsija; praeinantys smegenų išemijos priepuoliai ir su jais susiję sindromai; nervų, nervų šaknelių ir rezginių ligos; polineuropatijos; cerebrinis paralyžius ir kiti paralyžiniai sindromai; ir kt.

- VI. ūminis reumatas; lėtinės reumatinės širdies ydos; hipertenzinės ligos; išeminė (koronarinė) širdies liga; plautinė širdies liga ir plaučių kraujotakos ligos; širdies veiklos (kraujotakos) nepakankamumas; cerebrovaskulinės ligos; smegenų aterosklerozė; apatinių galūnių venų varikozė ir kt.
- VII. žarnyno infekcijos (išskyrus diarėją); diarėja; tuberkuliozė ir jos padariniai; septicemija; lytiškai santykiaujant plintančios ligos; virusiniai hepatitai; žmogaus imunodeficito viruso liga ir kt.
- VIII. vokų, ašarų sistemos, akiduobės, junginės ligos; senatvinė ir kitos kataraktos; glaukoma; žvairumas; hipermetropija (toliaregystė); miopija (trumparegystė); regėjimo sutrikimai ir aklumas; silpnas abiejų akių regėjimas ir kt.
- IX. ūminis nefritinis sindromas, hematurijos; lėtinis nefritinis sindromas; inkstų kanalėlių intersticinės ligos; inkstų nepakankamumas; šlapimo organų akmenligė; vyro lytinių organų ligos; vyro sterilumas (nevaisingumas); krūties ligos; moters dubens organų uždegiminės ligos; ir kt.
- X. virškinimo sistemos ligos be dantų ligų; burnos organų, seilių liaukų ir žandikaulių ligos; stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligos; gastritas ir duodenitas; dispepsija; kirmėlinės ataugos ligos; išangės ir tiesiosios žarnos ligos; alkoholinė kepenų liga; lėtinis hepatitas; kepenų cirozė ir fibrozė; kasos ligos; ir kt.
- XI. odos ir poodinių audinių infekcijos; dermatitas (odos uždegimas) ir egzema; atopinis dermatitas; psoriazė; ir kt.
- XII. seronegatyvios spondiloartropatijos; artropatijos; reumatoidiniai artritai; jaunatvinis (juvenilinis) artritas; kelio sąnario vidiniai pažeidimai; sisteminė vilkligė; deformuojančios dorsopatijos; dorsalgija; osteoporozė; osteomielitas; ir kt.
- XIII. galvos sužalojimai; kaklo ir krūtinės sužalojimai; liemens kaulų lūžimai; krūtinės ląstos organų sužalojimai; pilvo, juosmens ir dubens žaizda; ir kt.
- XIV. ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos ir gripas; kitos ūminės apatinių kvėpavimo takų infekcijos; alerginis rinitas; lėtinis sinusitas; tonzilių ir adenoidų lėtinės ligos; astma, astminė būklė; ir kt.

Nagrinėjant Panevėžio raj. sergamumo pasiskirstymą pagal amžiaus grupes, matome, kad aukštą bendrą sergamumą kvėpavimo sistemos ligomis labai iškelia vaikų (0-17 m.) sergamumas, kuris yra 5 kartus didesnis už kitų grupių sergamumą. Taip pat aukštą bendrą sergamumą odos ir poodžio bei virškinimo sistemos ligomis įtakoja vaikų (0-17 m.) sergamumas.

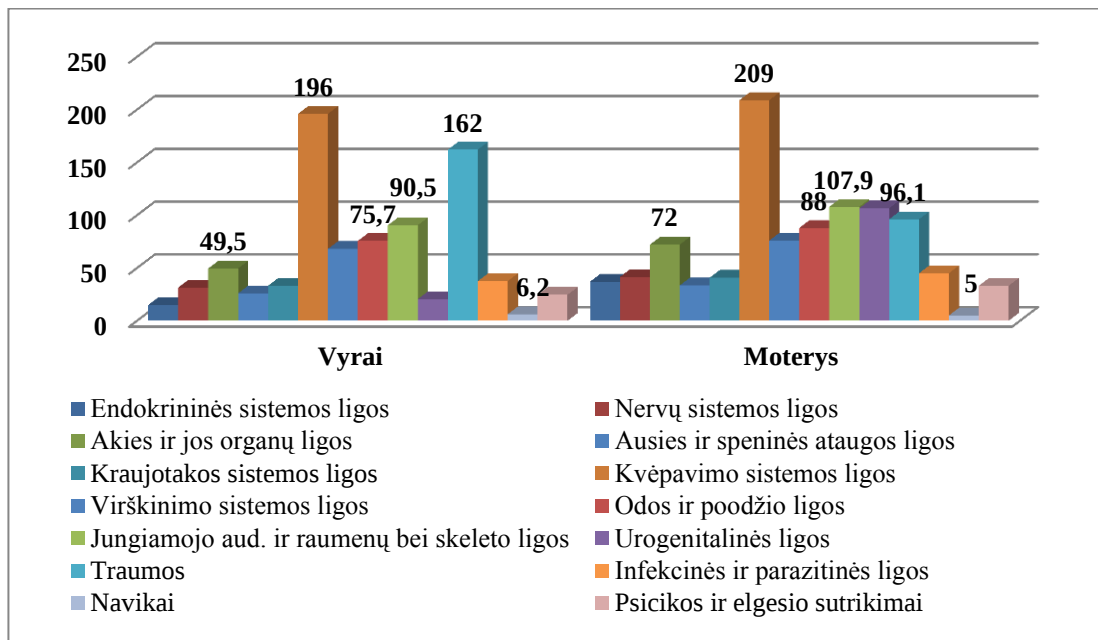
18-64 metų gyventojų amžiaus grupėje sergamumas ženkliai nesiskyrė nuo bendrojo sergamumo, o vyresnių nei 65 m. amžiaus gyventojų grupėje aukštesnis sergamumas akies ir jos organų ligomis (žr. 3 pav.).

3 pav. Sergančių asmenų skaičius pagal ligų grupes ir amžių 2012 m. 1000 gyventojų (ligos ir traumos, užregistruotos sveikatos priežiūros įstaigose)

Šaltinis: HISIC

Nors vyrų mirtingumas yra didesnis negu moterų, 2012 metais Panevėžio raj. sergančių moterų buvo žymiai daugiau visose ligų grupėse, išskyrus traumas ir navikinius susirgimus (žr. 4 pav.). Tai, matyt, susiję su atsakingesniu moterų požiūriu į savo sveikatą.

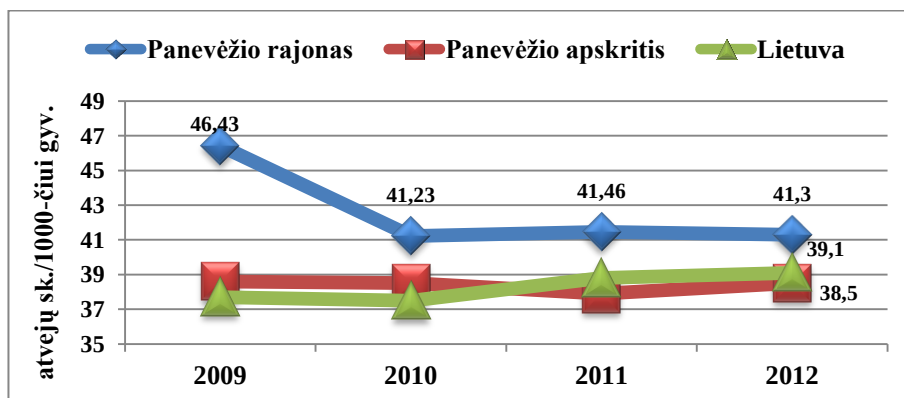

4 pav. Sergančių asmenų skaičius pagal ligų grupes ir lytį 2012 m. 1000 gyventojų (ligos ir traumos, užregistruotos sveikatos priežiūros įstaigose)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas užkrečiamosiomis ligomis

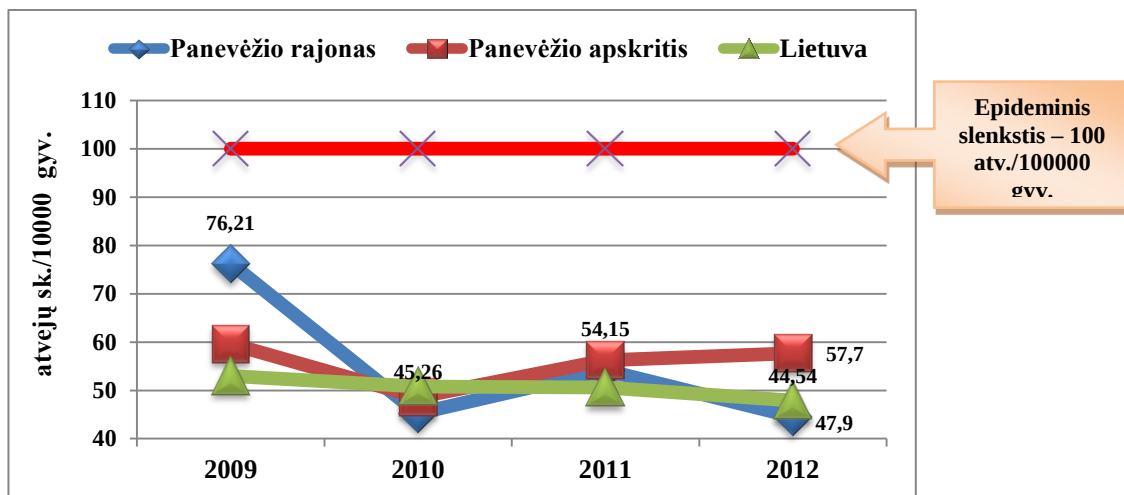
Sergamumas infekcinėmis ligomis išlieka svarbi visuomenės sveikatos sritis. Panevėžio rajone 2012 m. sergamumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis, palyginti su apskrities ir šalies duomenimis buvo didesnis (žr. 5 pav.). Infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis daugiausia sirgo 0–17 metų vaikai (104,19/1000 gyv.), moterys sirgo dažniau nei vyrai (žr. 3;4 pav.).

5 pav. Naujai užregistruoti susirgimai infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

2012 metais išaiškinta 17 atvejų (4 atvejais mažiau nei 2010 m.) sergančiųjų aktyvia tuberkuliozės forma (žr. 6 pav.). Tuberkuliozė labiausiai buvo paplitusi tarp 18-44 m. amžiaus žmonių ir šia liga 2012 m. vyrų sirgo beveik penkis kartus daugiau nei moterų (žr. 3;4 pav.). Didžiausias sergamumas tuberkulioze 2009–2012 metų laikotarpiu buvo užregistruotas 2009 m. (72,64 atv./100 000 gyv.) (žr. 4 pav.).

6 pav. Sergamumas tuberkulioze 2009–2012 m. (100000 gyv.)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas piktybiniais navikais

Sergamumas piktybiniais navikais tolygiai didėja. Ypač jis didėjo 2006 – 2008 metais, gali būti dėl pradėtų vykdyti vėžio patikros programų vykdymo. 2009–2012 m. laikotarpiu, Panevėžio rajono gyventojams iš viso vidutiniškai diagnozuota po 25 sergamumo vėžiu atvejus 1000-čiui gyv. Nuo 2009 metų atvejų skaičius padidėjo 5,8 atv./1000-čiui gyv. Analizuojant naujai nustatytus atvejus, 2009–2012 m. vidutiniškai kasmet diagnozuojama po 5,45 naujus onkologinius susirgimus (1000-čiui gyv.) (žr. 2 lent.)

Panevėžio rajono gyventojų sergamumo vėžiu rodikliai buvo panašūs su apskrities ir šalies žmonių sergamumu.

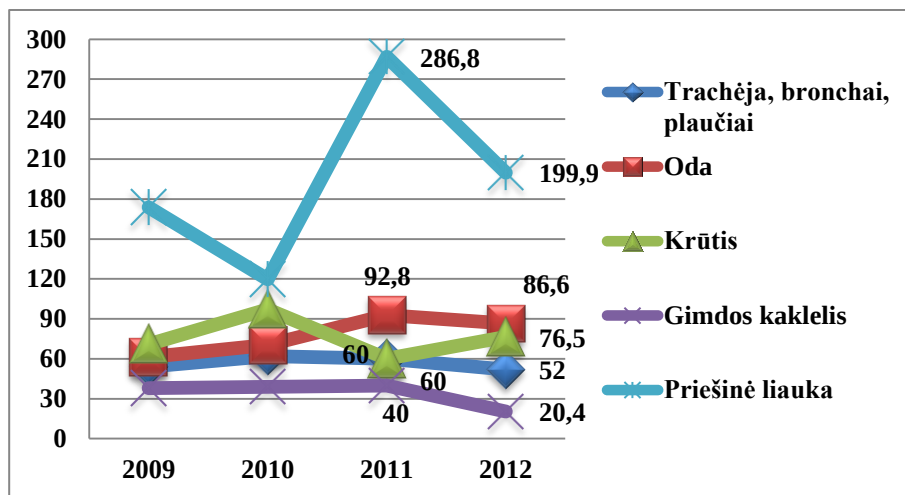
2 lent. Gyventojų sergamumas ir ligotumas piktybiniais navikais (iš viso/naujai užregistruoti atvejai) 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Iš viso užregistruota atvejų	21,8	23,2	25,7	27,6
Naujai užregistruoti atvejai	4,82	5,11	5,66	6,21

Šaltinis: HISIC

2012 m. Panevėžio rajone gyvenantys vyrai dažniausiai sirgo priešinės liaukos (199,9 atv./100000-čiui vyrų), trachėjos, bronchų ir plaučių (81 atv./100000-čiui vyrų), odos (70,2

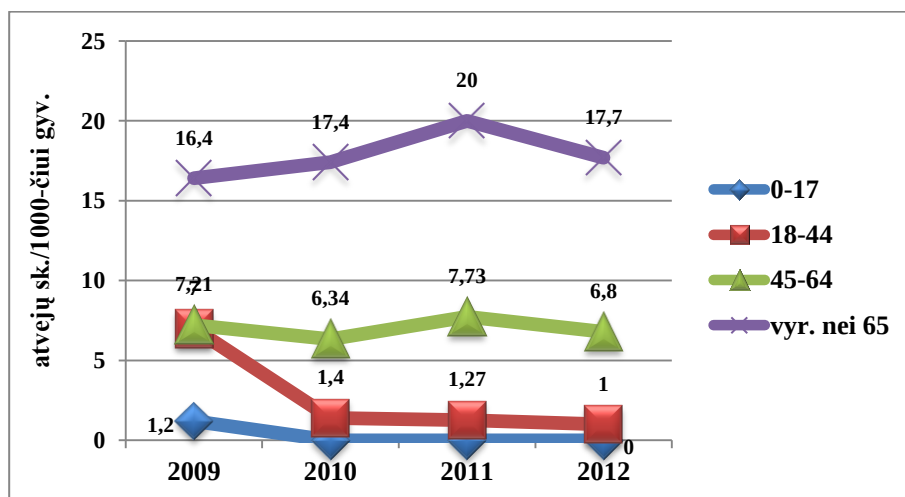
atv./100000-čiui vyrų) piktybiniais navikais. Moterys – krūtis (76,5 atv./100000-čiui moterų), odos (27,6 atv./100000-čiui moterų), trachėjos, bronchų ir plaučių (25 atv./100000-čiui moterų) ir gimdos kaklelio (20,39 atv./100000-čiui moterų) piktybiniais navikais. Bendro sergamumo žymūs pokyčiai pastebimi sergamume priešinės liaukos piktybiniais navikais. Nuo 2011 metų sergamumas sumažėjo 30 proc. (žr. 8 pav.).

8 pav. Sergamumas piktybiniais navikais pagal lokalizacijas 2009–2012 m. (100000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Vertinant sergamumą piktybiniais navikais pagal amžiaus grupes pastebima, jog daugiausia atvejų nustatoma vyresnių nei 65 metų amžiaus žmonėms, mažiausiai – 0–17 amžiaus grupėje (žr. 9 pav.).

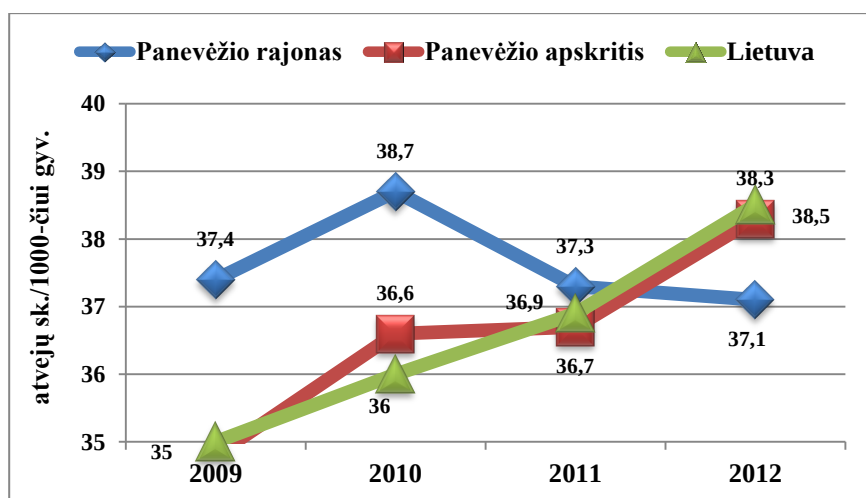

9 pav. Sergamumas piktybiniais navikais pagal amžiaus grupes Panevėžio rajone 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas kraujotakos sistemos ligomis

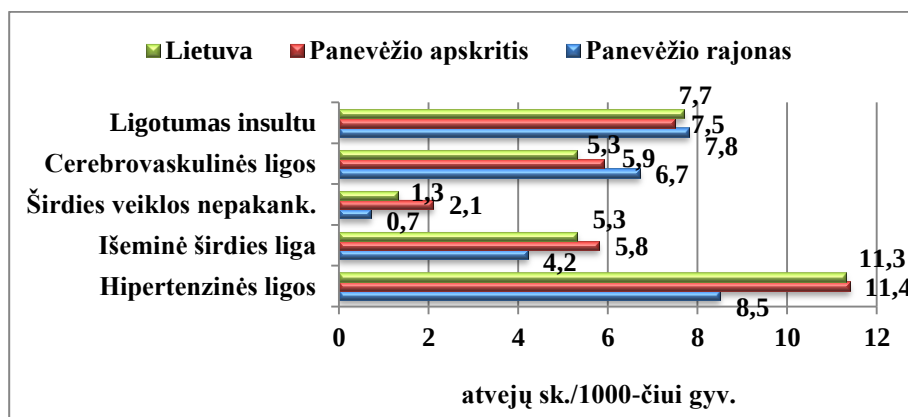
Kraujotakos sistemos ligos yra vieni iš dažniausiai pasitaikančių susirgimų, mirštamumas nuo šių ligų sudaro daugiau nei pusę visų mirties priežasčių. HISIC duomenimis, bendrasis sergamumas kraujotakos sistemos ligomis Lietuvoje metai iš metų didėja. Panevėžio rajone bendrasis sergamumas kraujotakos sistemos ligomis buvo apie 4 proc. mažesnis (37,1 atv./1000-čiui gyv.) nei visos Lietuvos (38,5 atv./1000-čiui gyv.), ir Panevėžio apskrities (38,3 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 10 pav). Kraujotakos sistemos ligomis daugiausia sirgo vyresni nei 65 metų rajono gyventojai (žr. 3 pav.).

10 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų kraujotakos sistemos ligomis 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Iš kraujotakos sistemos ligų 2012 m. Panevėžio rajone didžiausias (8,5 atv./1000-čiui gyv.) sergamumas hipertenzinėmis ligomis. Antroje vietoje pagal atvejų skaičių – cerebrovaskulinės ligos (6,7 atv./1000-čiui gyv.), trečioje – išeminė širdies liga (4,2 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 11 pav.).

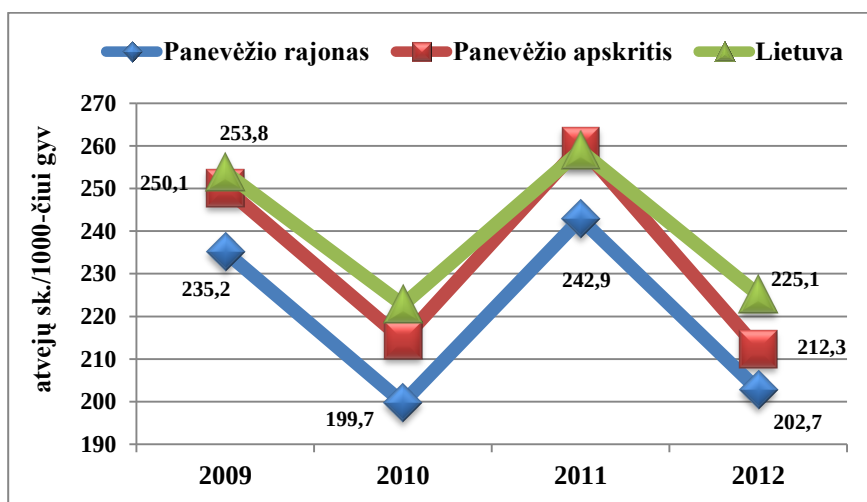
11 pav. Naujai užregistruoti sergamumas labiausiai paplitusiomis kraujotakos sistemos ligomis ir ligotumas insultu 2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

HISIC nebeskaiciuoja sergamumo insultu, o pateikia tik ligotumo duomenis. Ligtumas insultu Panevėžio rajone 2012 metais buvo 7,8 atv./1000-čiui gyv. ir žymiai nesiskyrė nuo šalies ir apskrities rodiklių. Lyginant sergamumą labiausiai paplitusiomis kraujotakos sistemos ligomis su apskrities ir šalies rodikliais, žymiai skirasi sergamumas hipertenzinėmis ligomis rajone, jis 25 proc. mažesnis (žr. 11 pav.).

Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis

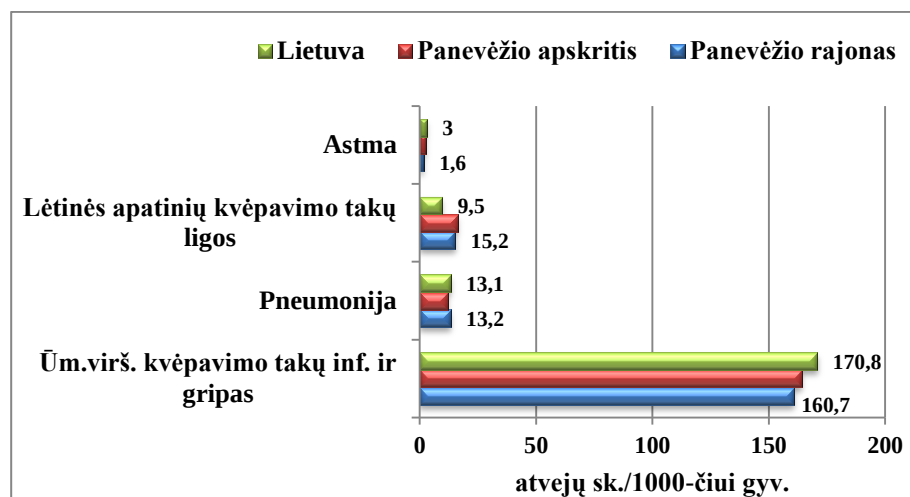
Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis buvo dažniausia Panevėžio rajono, Panevėžio apskrities ir šalies gyventojų sergamumo priežastis. Nors 2012 m. Panevėžio rajone nustatyta daugiausia (202,7 atv./1000-čiui gyv.) kvėpavimo sistemos ligų, tačiau palyginti su apskrities ir Lietuvos duomenimis, sergamumas išliko mažesnis (žr. 12 pav.). Kvėpavimo sistemos ligomis daugiausia sirgo 0–17 metų vaikai (žr. 3;4 pav.).

12 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų kvėpavimo sistemos ligomis 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Vertinant sergamumą kvėpavimo sistemos sutrikimais pagal ligas, matoma, kad dažniausiai gyventojai sirgo ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu. Lietuvoje šiomis ligomis nustatytas didžiausias (170,8 atv./1000-čiui gyv.) susirgimų skaičius, palyginti su Panevėžio apskritimi (164,2 atv./1000-čiui gyv.) ir Panevėžio rajonu (160,7 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 13 pav.).

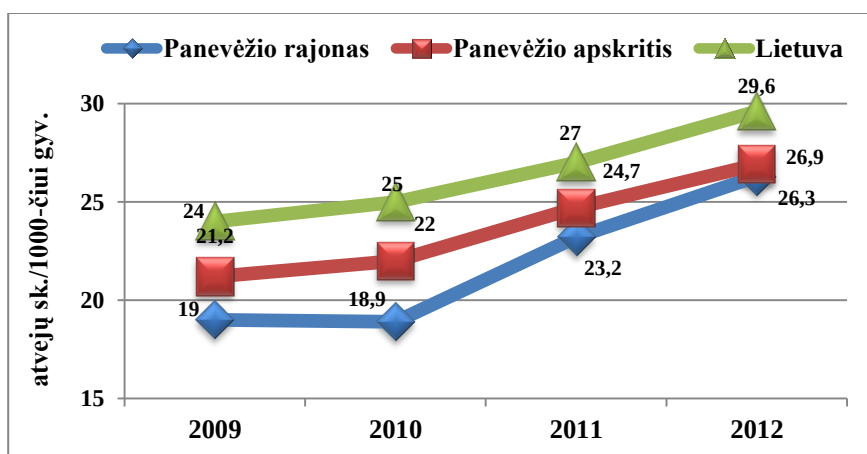

13 pav. Naujai užregistruoti susirgimai labiausiai paplitusiomis kvėpavimo sistemos ligomis 2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas endokrininės sistemos ligomis

Šalyje, Panevėžio apskrityje ir Panevėžio rajono savivaldybėje nuo 2001 m. pastebimas augantis sergamumas endokrininės sistemos ligomis. Panevėžio rajone 2012 m. sergamumas endokrininės sistemos ligomis buvo mažesnis (26,3 atv./1000-čiui gyv.) nei apskrityje (26,9 atv./1000-čiui gyv.) ir Lietuvoje (29,6 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 14 pav.). Endokrininės sistemos ligos diagnozuojamos dažniausiai 45-64 metų asmenims, moterims perpus dažniau nei vyrams (žr. 3;4 pav.).

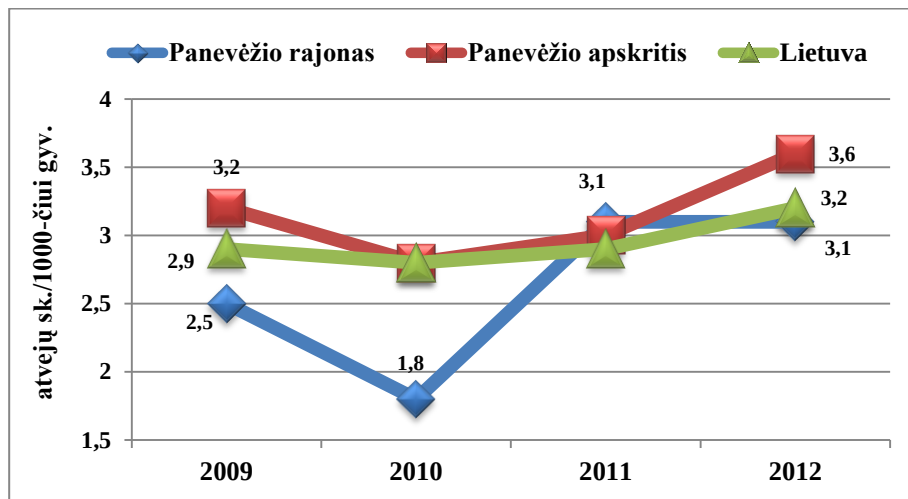

14 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų endokrininės sistemos ligomis 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Tendencingai didėjant sergamumui endokrininės sistemos ligomis, sergamumas cukriniu diabetu (toliau – CD) 2012 m. Panevėžio rajone buvo toks pat, kaip ir 2011 m. (3,1 atv./1000-čiui gyv.).

Lyginant sergamumą Panevėžio rajone su apskrities ir šalies rodikliais, žymių skirtumų nepastebima (žr. 15 pav.). CD daugiausia sirgo 65 metų ir vyresni rajono gyventojai, moterys dažniau nei vyrai (žr. 3;4 pav.).

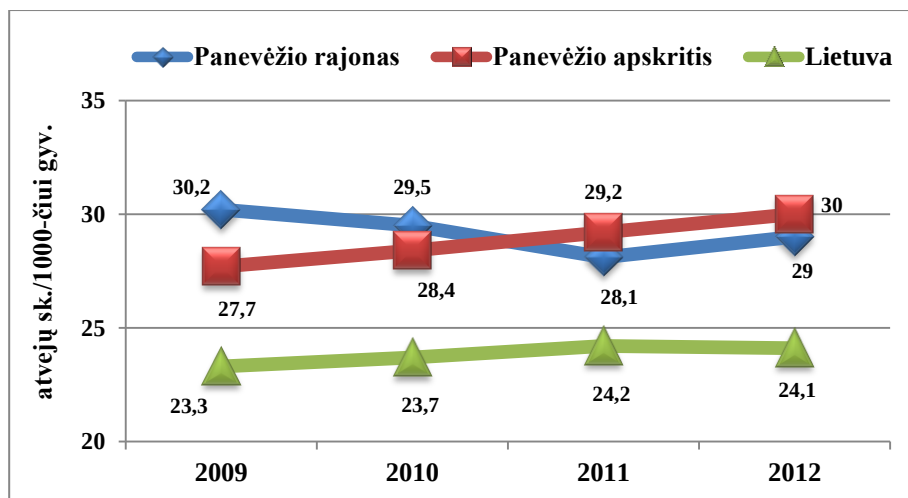

15 pav. Naujai užregistruoti susirgimai cukriniu diabetu 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas psichikos ir nervų sistemos ligomis

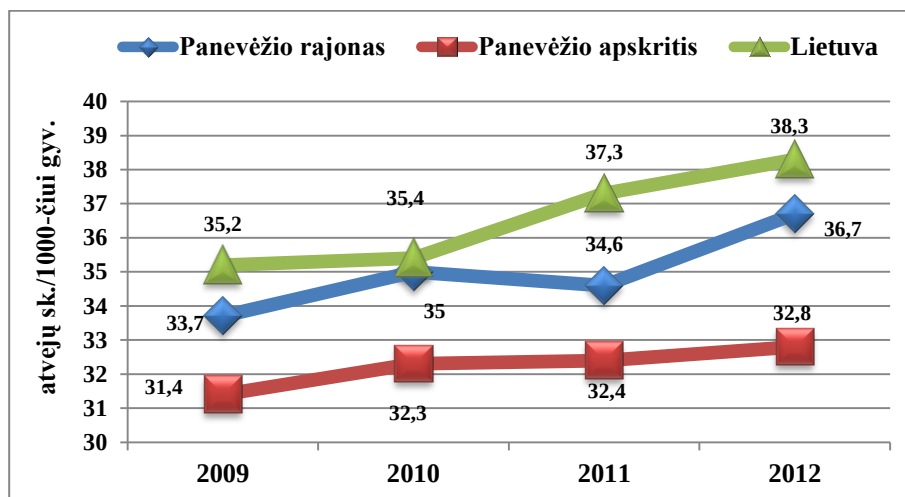
Psichinė sveikata tai – emocinis ir dvasinis atsparumas, kuris leidžia patirti džiaugsmą ir išverti skausmą, nusivylimą, liūdesį (PSO). 2012 metais gyventojų sergamumo psichikos ir elgesio sutrikimų ligomis atvejų skaičius žymiai nekito, Lietuvoje išliko mažesnis (24,1 atv./1000-čiui gyv.) nei Panevėžio apskrityje (30 atv./1000-čiui gyv.) ir Panevėžio rajone (29 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 16 pav.). Daugiausia sirgo 0-17 m. amžiaus gyventojų, daugiau sirgo moterų nei vyrų (žr. 3;4 pav.).

16 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų psichikos ir elgesio sutrikimų ligomis 200–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

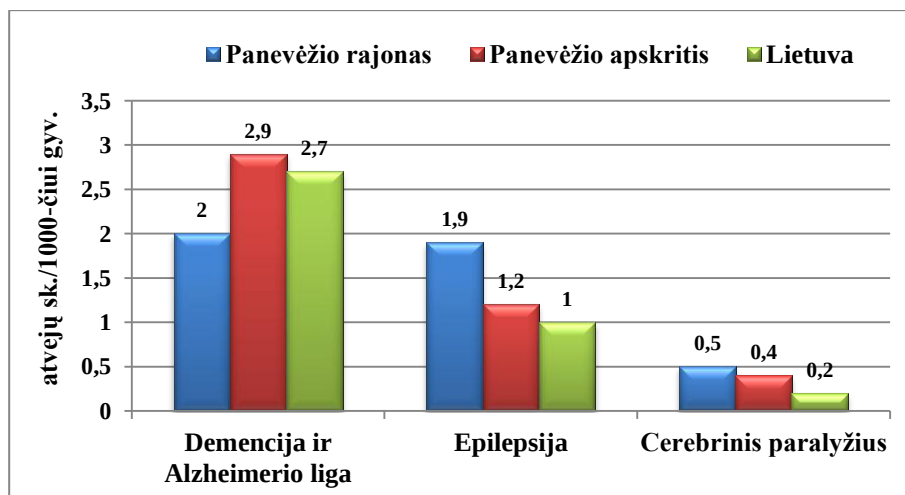
Užregistruotų sergamumo nervų sistemos ligomis atvejų 2012 m. Panevėžio rajone buvo apie 10 proc. daugiau (36,7 atv./1000-čiui gyv.) palyginus su Panevėžio apskrities (32,8 atv./1000-čiui gyv.), bet mažiau lyginant su Lietuvos (38,3 atv./1000-čiui gyv.) duomenimis. Pastebima, kad sergamumas nervų sistemos ligomis visose lyginamose teritorijose didėja (žr. 15 pav.).

17 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų nervų sistemos ligomis 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

2012 m. iš nervų sistemos ligų Panevėžio rajone didžiausias atvejų skaičius užregistruotas demencijos ir Alzheimerio ligos (2 atv./1000-čiui gyv.), tačiau palyginti su apskrities ir Lietuvos duomenimis, sergamumas išliko mažesnis. Sergamumas epilepsija (1,9 atv./1000-čiui gyv.) ir 2012 metais išlieka didžiausias lyginant su apskrities ir šalies sergamumo rodikliais. Cerebrinio paralyžiaus atvejų skaičius žymiai nesiskyrė palyginti su apskrities ir šalies duomenimis (žr. 18 pav.).

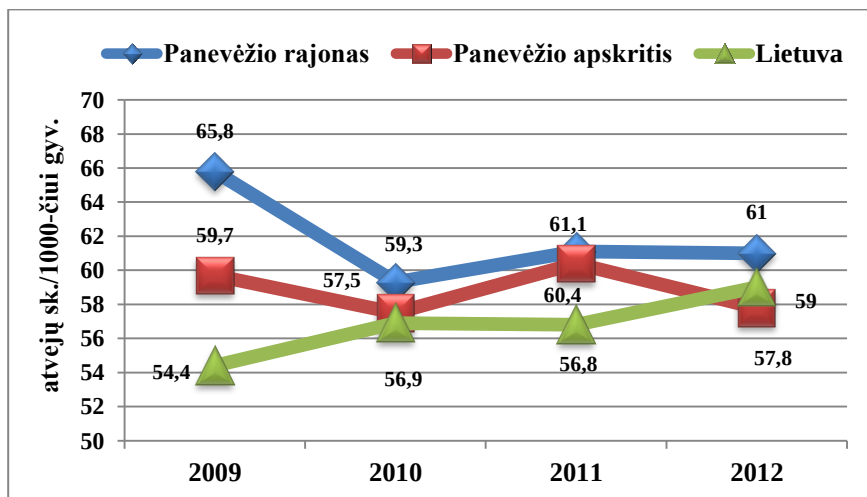

18 pav. Naujai užregistruoti susirgimai kai kuriomis nervų sistemos ligomis 2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas akių ligomis

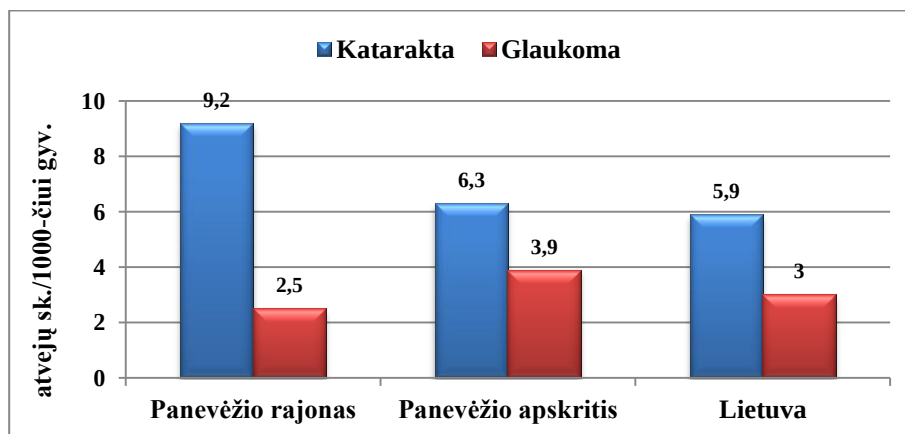
Remiantis HISIC duomenimis, 2012 m. bendrasis sergamumas akių ligomis Panevėžio rajone buvo didesnis (61 atv./1000-čiui gyv.) palyginti su visos Lietuvos (59 atv./1000-čiui gyv.), ir Panevėžio apskrities (57,8 atv./1000-čiui gyv.) rodikliu (žr. 19 pav.). Akių ligomis daugiausia serga 65 metų ir vyresni rajono gyventojai (93,4 atv./1000-čiui gyv.) bei 0–17 metų vaikai (81,5 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 3 pav.).

19 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų akių ligomis 2009-2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

2012 m. Panevėžio rajone sergamumas katarakta didesnis (9,2 atv./1000-čiui gyv.) nei apskrities (6,3 atv./1000-čiui gyv.) ir Lietuvos (5,9 atv./1000-čiui gyv.), tačiau sergamumas glaukoma yra mažesnis (2,5 atv./1000-čiui gyv.) nei apskrities (3,9 atv./1000-čiui gyv.) ir Lietuvos (3 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 20 pav). Katarakta ir glaukoma dažniausiai diagnozuojama 65 metų ir vyresniems rajono gyventojams, moterims dažniau nei vyrams (žr. 3;4 pav.).

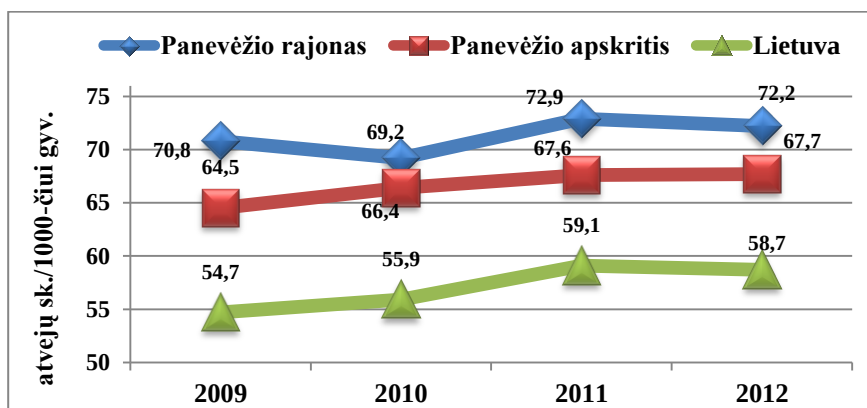

20 pav. Naujai užregistruoti susirgimai katarakta ir glaukoma 2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas virškinimo sistemos ligomis

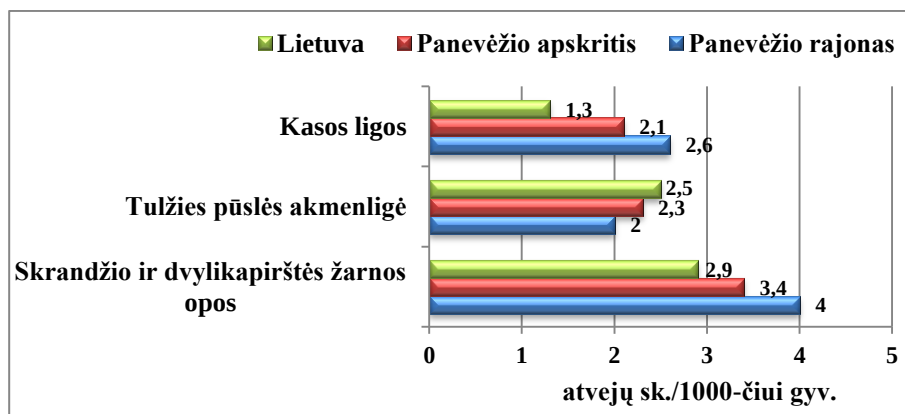
Per paskutinius ketverius metus Panevėžio rajone sergamumas virškinimo sistemos ligomis ženkliai nesikeitė, tačiau šalies rodiklis yra apie 19 proc. mažesnis (58,7 atv./1000-čiui gyv.) nei Panevėžio rajono (72,2 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 21 pav.). Virškinimo sutrikimai dažniausiai diagnozuojami 0–17 metų vaikams, moterims dažniau nei vyrams (žr. 3;4 pav.).

21 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų virškinimo sistemos ligomis 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

2012 m. Panevėžio rajone iš virškinimo sistemos ligų didžiausias sergamumas (4 atv./1000-čiui gyv.) buvo skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opomis. Sergamumas kitomis ligomis rajone ženkliai nesiskyrė, tačiau lyginant sergamumo rodiklius su šalies ir apskrities, tai Panevėžio rajono gyventojų sergamumas skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opomis (4 atv./1000-čiui gyv.) ir kasos ligomis (2,6 atv./1000-čiui gyv.) buvo ženkliai didesnis (žr. 22 pav.). Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opomis dažniausiai sirgo 45-54 metų gyventojai vyrai, o kasos ligomis ir tulžies pūslės akmenlige - 65 metų ir vyresnės rajono gyventojos (žr. 3;4 pav.).

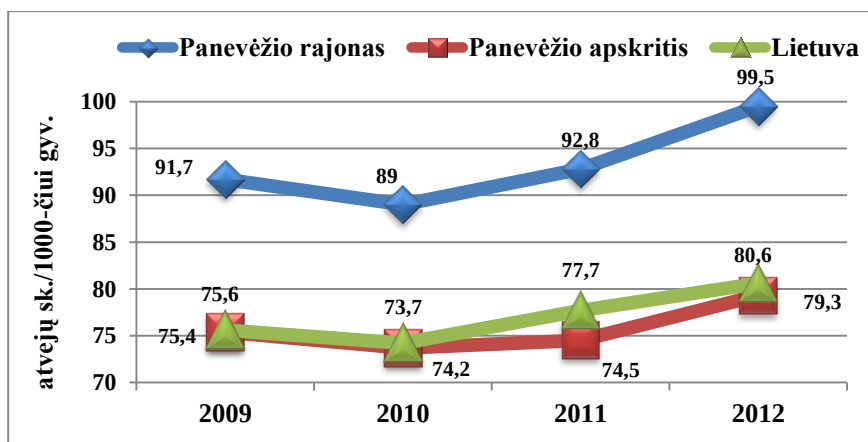

22 pav. Naujai užregistruoti susirgimai labiausiai paplitusiomis virškinimo sistemos ligomis 2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Sergamumas jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligomis

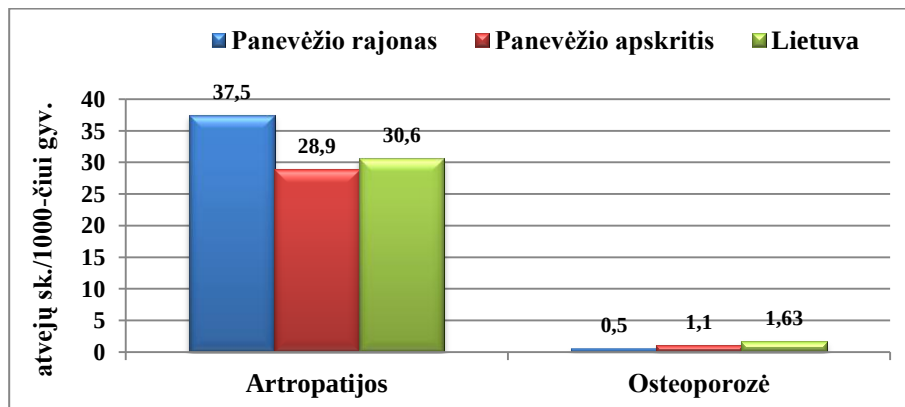
2012 m. diagnozuotų jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligų Lietuvoje (80,6 atv./1000-čiui gyv.) ir Panevėžio apskr. (79,3 atv./1000-čiui gyv.) buvo žymiai mažiau nei Panevėžio rajone (99,5 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 23 pav.). Kas dešimtas Panevėžio rajono gyventojas turi judamojo aparato sutrikimų, kurie dažniausiai diagnozuojami 45-64 metų gyventojams, moterims dažniau nei vyrams (žr. 3;4 pav.). Nuo 2010 metų Panevėžio rajone stebimas jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligų atvejų didėjimas (daugiau 10,5 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 23 pav.).

23 pav. Iš viso diagnozuota susirgimų jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligomis 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

2012 m. sergamumas artropatijomis Panevėžio rajone buvo didesnis (37,5 atv./1000-čiui gyv.) palyginti su apskrities (28,9 atv./1000-čiui gyv.) ir visos šalies (30,6 atv./1000-čiui gyv.) rodikliais. Sergamumas osteoporoze Panevėžio rajone (0,5 atv./1000-čiui gyv.) ženkliai mažesnis už šalies (1,63 atv./1000-čiui gyv.) sergamumą (žr. 24 pav.).

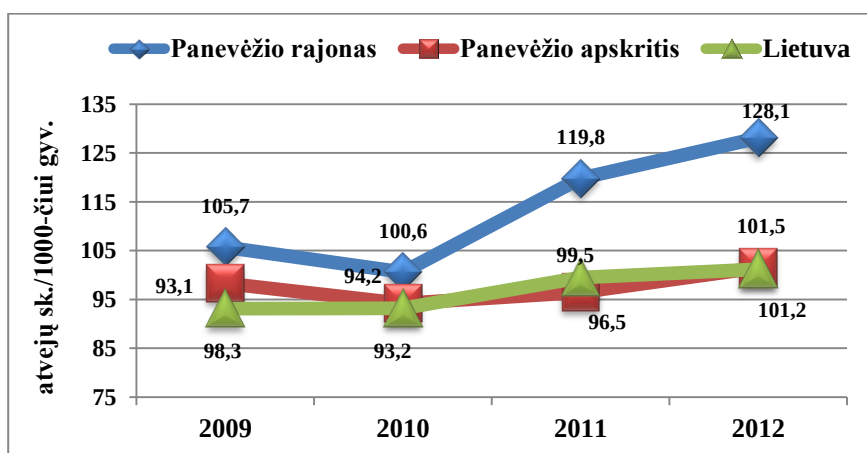

24 pav. Naujai užregistruoti susirgimai labiausiai paplitusiomis jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligomis 2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Traumos, apsinuodijimai ir kiti išorinių priežasčių padariniai

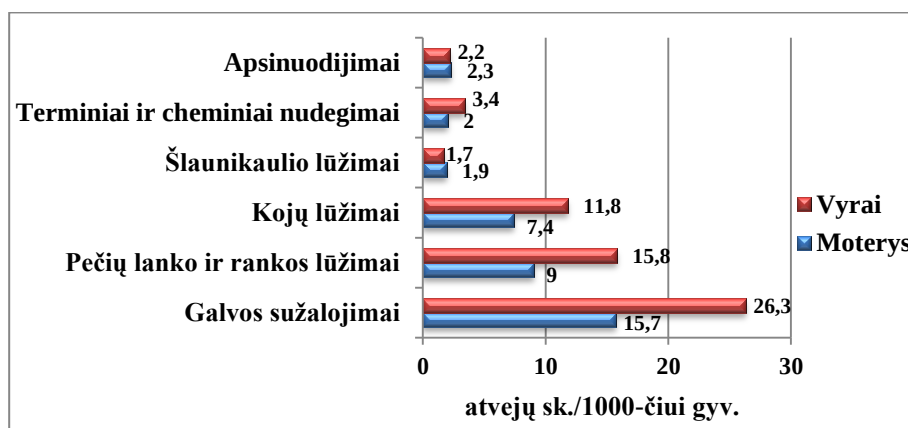
PSDIS duomenimis dėl traumų, apsinuodijimų ir kitų išorinių priežasčių padarinių 2012 m. Panevėžio rajono stacionaruose ir ambulatorinėse įstaigose gydyti 3923 (128,1 atv./1000-čiui gyv.) asmenys, 171 asmeniu daugiau nei 2011 metais. (žr. 25 pav.). 2012 m. HISIC duomenimis lyginant visus Lietuvos rajonus, Panevėžio rajonas yra pirmoje vietoje dėl kreipimosi į gydymo įstaigas dėl traumų, apsinuodijimų ir kitų išorinių priežasčių padarinių. Panevėžio rajono vyrai patyrė beveik dukart daugiau (162 atv./1000-čiui gyv.) traumų nei moterys (96 atv./1000-čiui gyv.) (žr. 4 pav.).

25 pav. Traumos, apsinuodijimai ir kiti išorinių priežasčių padariniai 2009–2012 m. (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

2012 m. Panevėžio rajono vyrai ir moterys daugiausia patyrė galvos sužalojimų (vyrai – 26,3 atv./1000-čiui gyv., moterys – 15,7 atv./1000-čiui gyv.). Pagal atvejų skaičių antroje vietoje buvo pečių lanko ir rankos lūžimai, trečioje – kojų lūžimai. (žr. 26 pav.).

26 pav. Traumos, apsinuodijimai, ir kiti išorinių priežasčių padariniai pagal lytį 2012 m. Panevėžio rajone (1000-čiui gyv.)

Šaltinis: HISIC

Duomenis analizavo:

Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė Ieva Mickevičiūtė